

Jeugd (in)begrepen?!

Integrale nota jeugdbeleid gemeente Sliedrecht

**Afdeling Welzijn, Educatie en Zorg
Januari 2006**

INHOUDSOPGAVE:

1. INLEIDING
  - 1.1 Algemeen
  - 1.2 Aanleiding
  - 1.3 Doelstelling
  - 1.4 Beoogd resultaat
  - 1.5 Aanpak
  - 1.6 Leeswijzer

2. ALGEMEEN
  - 2.1 Definitie van het jeugdbeleid

3. RIJKSBELEID
  - 3.1 Jeugdbeleid in Ba(la)ns
  - 3.2 Wet op de Jeugdzorg
  - 3.3 Overzicht van de van toepassing zijnde wetten en afspraken

4. REGIONAAL BELEID
  - 4.1 Indeling regio's
  - 4.2 Convenant Jeugdzorg Drechtsteden
  - 4.3 Overzicht van de van toepassing zijnde wetten en afspraken

5. LOKAAL BELEID
  - 5.1 Jeugdbeleid in Sliedrecht
  - 5.2 Missie en visie Jeugdbeleid
  - 5.3 Raakvlakken jeugdbeleid
  - 5.4 Startnotitie 'Investeren in de Toekomst' Basisnotitie Integraal jeugdbeleid
  - 5.5 Discussiebijeenkomsten

6. JEUGD SPEELT
  - 6.1 Algemeen
  - 6.2 Huidige situatie
  - 6.3 Gewenste situatie

7. JEUGD LEERT
  - 7.1 Algemeen
  - 7.2 Huidige situatie
  - 7.3 Gewenste situatie

8. JEUGD IS GEZOND
  - 8.1 Algemeen
  - 8.2 Huidige situatie
  - 8.3 Gewenste situatie

9. JEUGD IS VEILIG
  - 9.1 Algemeen
  - 9.2 Huidige situatie
  - 9.3 Gewenste situatie

10. JEUGD IS BETROKKEN
  - 10.1 Algemeen
  - 10.2 Huidige situatie
  - 10.3 Gewenste situatie

- 11. JEUGD EN TOEKOMST
  - 11.1 Algemeen
  - 11.2 Huidige situatie
  - 11.3 Gewenste situatie

- 12. JONGERENWERK IN SLIEDRECHT
  - 12.1 Algemeen
  - 12.2 Subsidiering jongerenwerk
  - 12.3 Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht
  - 12.4 Toekomstbeeld jongerenwerk

- 13. FINANCIEN

AFKORTINGENLIJST

Bijlagen:

- Actieplan
- Convenant Jeugdzorg Drechtsteden + actieplan
- Lijst van uitgenodigde organisaties voor maatschappelijke discussie
- Zorgplan samenwerkingsverband Weer Samen Naar School (WSNS)

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

Kinderen zijn kleine mensen, mensen zijn grote kinderen (Onorato Fava)

Jeugdigheid is een fase waar iedereen doorheen gaat. Misschien wel de mooiste tijd van het leven, maar daarnaast ook een tijd waarin veel van de mens gevraagd wordt. De belangrijkste periode in het leven als het gaat om leren, vormen en groeien. Jongeren zijn in grote mate afhankelijk van wat de omgeving hen biedt. Een omgeving die gekenmerkt wordt door vele verschillende factoren zoals; ouders, vrienden, school, etc.

Primair ligt de taak van opvoeding van jongeren bij de ouders. Andere actoren in de opvoeding van jongeren zijn school, (sport)verenigingen, vrienden en in sommige gevallen politie of andere hulpverleningsinstanties. Jongeren doorlopen verschillende fasen op weg naar volwassenheid en zelfstandigheid. Van baby, naar peuter, kleuter, tiener (puber) en uiteindelijk jongvolwassenen. Tijdens elke fase hebben de jongeren voorzieningen nodig die passen bij de behoeften van de periode die de jongeren doormaken.

1.2 Aanleiding

De laatste jaren zijn er veel ontwikkelingen in het jeugdbeleid. Per 1 januari 2005 is de Wet op de Jeugdzorg in werking getreden waardoor de gemeente een andere positie heeft gekregen in de jeugdzorg. Deze wet noodzaakt de gemeente aandacht te besteden aan haar rol binnen de jeugdzorg en de regisserende taak die de wet met zich meebrengt vorm te geven.

Daarnaast is de gemeente Sliedrecht voortdurend in beweging om mee te veranderen met de economische, sociale en fysieke omgeving. Om die ontwikkeling vorm te geven is het van belang om het jeugdbeleid actueel te houden en in te spelen op de mogelijkheden, wensen en behoeften van dit moment en te plannen voor de langere termijn.

Gezien bovenstaande ontwikkelingen is het belangrijk dat de gemeente een duidelijk gericht jeugdbeleid voert. Samenhang in beleid is hierbij van wezenlijk belang aangezien het jeugdbeleid raakvlakken heeft met zowel interne en externe partners als een zeer diverse doelgroep. Afstemming is zeer belangrijk voor de noodzakelijke draagkracht om het Sliedrechtse jeugdbeleid te doen slagen.

De uitwerking van het beleid is opgenomen in een actieplan, waarin wordt weergegeven hoe we willen bereiken wat we belangrijk vinden en dus tot beleid hebben verheven.

1.3 Doelstelling

De doelstelling is het komen tot een integrale beleidsnota jeugd. De beoogde effecten van de integrale beleidsnota jeugd, zijn:

- Een visie (zienswijze) ontwikkelen op het jeugdbeleid
- Vanuit deze visie beleidskaders neerzetten en beleid formuleren
- Inspelen op de landelijke en lokale ontwikkelingen op het gebied van het jeugdbeleid
- De integrale benadering, daar waar mogelijk en uitvoerbaar, zowel binnen de gemeentelijke afdelingen als binnen de maatschappelijke partners te vergroten
- Afgeleid uit de integrale beleidsnota jeugd een uitvoeringsplan opstellen, waarin concrete acties, die uit het geformuleerde beleid voortvloeien, zijn opgenomen.

1.4 Beoogd resultaat

De integrale beleidsnota jeugd moet de visie van de gemeente Sliedrecht beschrijven op het voorzieningenniveau, die ze op het gebied van de jongeren nodig acht. Er moet een algemeen voorzieningenniveau worden gerealiseerd en in stand gehouden worden opdat jeugd zelf kansrijk aan haar toekomst kan bouwen. Voorts moet duidelijk zijn welke taken en verantwoordelijkheden de gemeente heeft op het gebied van het jeugdbeleid en vooral ook de jeugdzorg omdat deze verantwoordelijkheden met de invoering van de Wet op de jeugdzorg aanmerkelijk gewijzigd zijn. Tevens moet rekening gehouden worden met de ontwikkelingen die de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) met zich meebrengt. De vierjaarlijkse beleidskaders die moeten worden geformuleerd aan de hand van de in de Wmo opgenomen prestatievelden zijn in deze beleidsnota opgenomen.

1.5 Aanpak

Bij het opstellen van deze beleidsnota zijn verschillende maatschappelijke partners en de doelgroep betrokken geweest. Aan de hand van discussiebijeenkomsten zijn de meningen en wensen van de betrokkenen gepeild en daar waar mogelijk meegenomen bij de beleidsontwikkeling. De startnotitie “Investeren in de Toekomst”, basisnotitie Integraal jeugdbeleid van de gemeente Sliedrecht is als uitgangspunt voor deze bijeenkomsten gebruikt.

Er is rekening gehouden met de landelijke wet- en regelgeving en met de afspraken die binnen de regio en met de provincie zijn gemaakt op het gebied van jeugdbeleid.

1.6 Leeswijzer

1. In de inleiding komen de aanleiding, doelstelling, opdrachtformulering, beoogd resultaat aan bod en de aanpak;
2. In het algemene deel wordt het jeugdbeleid gedefinieerd;
3. Vervolgens wordt het rijks-, provinciaal-en lokaal beleid beschreven;
4. Daarna zullen de volgende thema's aan de orde komen:
  - Jeugd speelt
  - Jeugd leert
  - Jeugd is gezond
  - Jeugd is veilig
  - Jeugd is betrokken
  - Jeugd en toekomst
5. In het daaropvolgende hoofdstuk zal het huidige jongerenwerk beschreven worden en het toekomstbeeld van het jongerenwerk worden aangegeven.
6. De financiële consequenties worden genoemd in de financiële paragraaf.
7. Tenslotte volgt een lijst van de diverse afkortingen en de betekenis hiervan

Bij deze integrale beleidsnota zijn de volgende bijlagen gevoegd:

- Actieplan
- Convenant Jeugdzorg Drechtsteden + actieplan
- Lijst van uitgenodigde organisaties voor maatschappelijke discussie
- Zorgplan samenwerkingsverband Weer Samen Naar School (WSNS)

Een apart document, maar onderdeel uitmakend van de integrale beleidsnota Jeugd, is het actieplan.

HOOFDSTUK 2 ALGEMEEN

2.1. Definitie van het jeugdbeleid

Het jeugdbeleid richt zich op alle jongeren van 0 tot 25 jaar. Dit jeugdbeleid is gericht op het bieden van ontwikkelingskansen voor jongeren. Dit kan als volgt gedefinieerd worden:

“Het jeugdbeleid omvat al het overheidshandelen dat, bedoeld of onbedoeld, invloed heeft op de ontwikkelingsmogelijkheden of maatschappelijke positie van de jeugd op alle leefgebieden”

Deze leefgebieden zijn te onderscheiden in:

- Opvoedingomgeving (opvoeding, kinderopvang, gezondheidszorg)
- Scholingsomgeving
- Sociale omgeving (vrijtijdsbesteding, sport, participatie, veilige leefomgeving, jeugdcultuur)

HOOFDSTUK 3 RIJKSBELEID

3.1 Jeugdbeleid in Ba(la)ns

Het Rijk, de provincies en de gemeenten willen gezamenlijk investeren in de jeugd. Hiertoe is in het overhedenoverleg in het kader van het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (BANS) tussen het Kabinet, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een gezamenlijke visie op het jeugdbeleid onder de naam ‘Jeugdbeleid in Ba(la)ns’ vastgesteld. De kern van deze visie is samen te vatten in vijf criteria:

1. Beleid maken met jeugd (en hun opvoeders) en niet over hoofden heen
2. Balans brengen in het jeugdbeleid door niet alleen te focussen op problemen maar ook te investeren in versterking van algemene voorzieningen
3. Niet wachten tot problemen ontstaan maar preventief optreden
4. Er gezamenlijk voor zorgdragen dat instellingen een samenhangend aanbod realiseren dat adequaat en herkenbaar antwoord geeft op de vragen van jeugd en hun ouders
5. Projectenbeleid in onderling overleg inzetten ter versterking van het structurele aanbod

Globaal genomen kan gesteld worden dat het algemeen voorwaardenscheppende beleid rijksbeleid is, gemeenten zijn verantwoordelijk voor de algemene (basis)voorzieningen en de provincies met de rijksoverheid dragen zorg voor de gespecialiseerde voorzieningen voor de jeugd. Deze gezamenlijke inzet is erop gericht goede randvoorwaarden te creëren en zorg te dragen voor een voldoende samenhangend en toegankelijk voorzieningenaanbod.

Samenvattend zijn tussen het Rijk, IPO en VNG de volgende afspraken gemaakt:

Gemeenten

- Gemeenten stellen een gemeentelijke beleidsnotitie jeugdbeleid op
- Gemeenten voeren een samenhangend beleid voor alle jeugdigen en voeren hierover de regie
- Gemeenten geven concreet aan welke inzet van provinciale jeugdzorg wordt verwacht bij de uitvoering van het lokale jeugdbeleid

Provincies

- Provincies ondersteunen gemeenten bij hun jeugdbeleid waar nodig door middel van de inzet van provinciale steunorganisaties
- Provincies zullen als regisseur van jeugdzorg een meerjarenvisie uitwerken ter verbetering van de afstemming tussen vraag en aanbod naar jeugdzorg

- Provincies maken afspraken met gemeenten over de inzet van hun beleid in relatie tot het lokale jeugdbeleid
- Provincies laten zorgprogramma's ontwikkelen die aansluiten bij de lokale behoeften wat betreft aard en opvang van jongeren

Rijk

- Het Rijk zet de ondersteuning van het lokaal jeugdbeleid, jeugd en veiligheidsbeleid, brede school, onderwijs, en implementatie van regie in de jeugdzorg voort;
- Het Rijk stelt zich achter andere overheden om reguliere kaders van uitvoerende voorzieningen tot grotere toegankelijkheid, kwaliteit en samenhang te brengen. Indien nodig neemt het Rijk maatregelen om belemmeringen voor lokale samenhang die voortvloeien uit landelijke wet- en regelgeving op te heffen;
- Het Rijk stimuleert de politiekorpsen om samen te werken met gemeenten, scholen en jeugdzorg door extra middelen beschikbaar te stellen ter bestrijding van de jeugdcriminaliteit;
- Het Rijk en het IPO maken afspraken over een sluitende keten tussen de justitiële jeugdinrichting en de jeugdzorg.

3.2 Wet op de Jeugdzorg

In navolging van de afspraken die in het kader van BANS zijn gemaakt is op 1 januari 2005 de nieuwe Wet op de Jeugdzorg in werking getreden. Jongeren met problemen hebben vanaf dat moment een wettelijk recht op jeugdzorg.

Jeugdzorg omvat voorzieningen voor kinderen en ouders met opgroei- en opvoedingsproblemen. Binnen de jeugdzorg richt het ministerie van Volksgezondheid zich op de vrijwillige hulpverlening, de hulpverlening aan licht verstandelijk gehandicapten en jongeren met psychische problemen. Het ministerie van Justitie houdt zich vooral bezig met jongeren die extra bescherming nodig hebben (voogdij) of in contact zijn gekomen met het jeugdstrafrecht.

Het Bureau Jeugdzorg is de toegangspoort voor de jeugdzorg. Zij beoordelen het verzoek om hulp en stellen vast welke zorg nodig is. De behoefte van de cliënt staat daarbij centraal. Ook begeleidt het bureau de jongere en zijn ouders. Het werkterrein van het Bureau Jeugdzorg is de jeugdhulpverlening, de jeugd-geestelijke gezondheidszorg, de justitiële jeugdinrichtingen en op termijn ook de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen. Het bureau omvat ook gezinsvoogdij, jeugd-reclassering en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling.

Een speciale jeugdzorgbrigade ziet toe op de werking van de wet, de ontbureaucratisering en het wegwerken van wachtlijsten.

De vraag naar jeugdzorg groeit. Niet alleen groeit het aantal jongeren, ook hebben steeds meer jongeren 'risicokenmerken'. Daardoor kennen bijvoorbeeld de bureaus jeugdzorg en de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling wachtlijsten. De lengte hiervan verschilt sterk per provincie.

De Wet op de Jeugdzorg heeft twee doelen: betere zorg voor jeugdigen en hun ouders, de cliënten van de jeugdzorg en het versterken van hun positie. De cliënt staat centraal in een meer transparant, eenvoudiger georganiseerd stelsel voor de jeugdzorg. Dit uitgangspunt ligt vast in vijf beleidsdoelstellingen. Die zijn:

- De vraag van de cliënt centraal
De jeugdzorg ging voorheen uit van wat zelfstandige instellingen en voorzieningen aanbieden. De Wet op de Jeugdzorg heeft een ander vertrekpunt: de vraag van de cliënt staat centraal. Daardoor krijgt de jeugdige eerder de zorg die past bij zijn behoefte.

- **Recht op jeugdzorg**
De nieuwe wet kent een belangrijk juridisch verschil met de oude Wet op de jeugdhulpverlening: een jeugdige heeft voortaan een aanspraak op zorg (recht op zorg) wanneer het Bureau Jeugdzorg hiervoor een indicatie gesteld heeft. Deze zorg moet aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zo moet ze ‘op tijd’ en ‘op maat’ beschikbaar zijn voor de cliënt.
- **Eén centrale, herkenbare toegang tot de jeugdzorg**
Voorheen beoordeelden diverse instanties het verzoek om hulp. Ouders en jeugdigen die problemen hadden, wisten daarom niet goed bij welke instantie of instelling ze terecht konden. Bovendien verwezen deze instanties vaak door naar hun eigen (sectorale) voorzieningen. Jeugdigen kregen hierdoor niet altijd de juiste hulp. Dat is de reden om een onafhankelijk Bureau Jeugdzorg in te stellen. Dat is voortaan de centrale toegang tot alle jeugdzorg en doet als enige – onafhankelijke – instelling de beoordeling van het verzoek om hulp (indicatie).
- **Integratie van Advies- en meldpunten kindermishandeling, de (gezins)voogdij en de jeugd-reclassering in het Bureau Jeugdzorg**
Het bureau jeugdzorg is er niet alleen voor ouders en jeugdigen die zelf om hulp vragen, maar ook om jeugdigen te beschermen die niet om hulp (kunnen) vragen. Voogdij, gezinsvoogdij en jeugdreclassering zijn voortaan onderdeel van het Bureau Jeugdzorg. Dit geldt ook voor het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).
- **De Wet op de Jeugdzorg regelt gezinscoaching.**
Gezinnen met verschillende problemen (bijvoorbeeld financiële schulden, verslaving en opvoedingsproblemen) worden vaak omringd door veel hulpverleners. Sommige gezinnen verliezen daardoor het overzicht op hun eigen situatie. Ook de hulpverlenende instellingen weten niet altijd wie welke bijdrage levert en wie waarvoor verantwoordelijk is, waardoor soms langs elkaar heen gewerkt wordt. De gezinscoach zorgt dat de verschillende vormen van hulpverlening op elkaar worden afgestemd en ondersteunt waar nodig het gezin. Bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen zorgt het Bureau Jeugdzorg ervoor dat het gezin een gezinscoach krijgt.

3.3. Overzicht van de van toepassing zijnde wetten en afspraken

Op het gebied van jeugd zijn een groot aantal wettelijke regelgevingen en afspraken van toepassing. Onderstaand een opsomming van de regelgevingen vanuit het Rijk en de Provincie.

- De Wet op de Jeugdzorg
- De Welzijnswet (wordt vervangen door de Wet Maatschappelijke Ondersteuning)
- De Leerplichtwet 1969 en de RMC-wet
- De Wet collectieve preventieve volksgezondheid, besluit collectieve preventieve volksgezondheid en jeugdgezondheidszorg
- Het gestelde in het provinciale beleidskader Jeugd 2005-2008
- De afspraken zoals gemaakt in het kader van de Regiovisie Jeugd 2003

HOOFDSTUK 4 REGIONAAL BELEID

4.1 Indeling regio's

Sliedrecht participeert voor wat betreft het jeugdbeleid in verschillende regio's; de Drechtsteden en Alblasserwaard Vijfheerenlanden en in sommige gevallen in Zuid-Holland Zuid. Voor verschillende onderdelen binnen het jeugdbeleid zijn samenwerkingsverbanden met deze regio's. Redenen voor deze ‘opsplitsing’ zijn te vinden in onder andere de aansluiting bij de politieregio's en de regio's waarin verschillende zorginstellingen (bijvoorbeeld Rivas en de GGD) werkzaam zijn.

4.2 Convenant Jeugdzorg Drechtsteden

Op 7 juli 2005 is het convenant Jeugdzorg Drechtsteden ondertekend. Met dit convenant wordt gehoor gegeven aan het gestelde in de Wet op de Jeugdzorg, namelijk dat er afstemming en meerjarige samenwerking bij het vormgeven en uitvoeren van het jeugdzorgbeleid en het preventieve jeugdbeleid gewenst is.

Met dit convenant wordt het jeugdbeleid in een bredere context geplaatst met als doel een doorgaande lijn van het jeugdbeleid naar het bredere welzijns-, veiligheids- en onderwijsbeleid te werkstelligen.

In het convenant is een aantal speerpunten opgenomen welke de komende jaren als prioriteit worden opgepakt. Deze speerpunten zijn:

- Versterking van het aanbod op opvoedingsondersteuning en gezinsondersteuning;
- Verbetering van de aansluiting van onderwijs-jeugdzorg, en in het bijzonder het voorkomen van schooluitval;
- Aanpak jeugdcriminaliteit/ kindermishandeling.

Deze speerpunten zijn uitgewerkt in een actieplan waarin de concrete acties worden aangegeven om bovenstaande punten uit te werken.

Het convenant is geldig tot en met december 2007 en is tezamen met het actieplan in de bijlagen van deze beleidsnota bijgevoegd.

4.3. Overzicht van de van toepassing zijnde afspraken

Binnen de regio zijn naast het convenant nog een aantal andere afspraken gemaakt. Onderstaand een overzicht.

- Het raamconvenant Aansluiting Jeugdbeleid en Jeugdzorg zoals overeengekomen in april 2004 tussen de gemeenten Zuid-Holland Zuid en de Provincie Zuid-Holland
- De gezamenlijke verklaring tot samenwerking op het terrein van veiligheid van gemeenten gelegen in Zuid-Holland Zuid en het arrondissement Dordrecht.
- Regionale Agenda Samenleving Drechtsteden (RAS-agenda).

HOOFDSTUK 5 LOKAAL BELEID

5.1. Jeugdbeleid in Sliedrecht

In de vorige hoofdstukken is naar voren gekomen dat er vanuit het Rijk, Provincie en binnen de regio al veel geregeld is op het gebied van jeugdbeleid. Naast de wettelijke regelgevingen en de reeds gemaakte afspraken met de Provincie en binnen de regio wordt er ook lokaal beleid geformuleerd (conform de afspraken uit het BANS-akkoord).

5.2. Missie Jeugdbeleid

Als lokale overheid heeft de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid voor de welzijn van haar burgers. Vanuit deze visie is het jeugdbeleid opgezet.

Bijna 7000 Sliedrechtse jongeren zijn jonger dan 25 jaar, dat is circa 29% van de Sliedrechtse bevolking. Dit komt overeen met het landelijke gemiddelde. Met de meeste van deze jongeren gaat het over-

wegend goed, landelijke cijfers geven aan dat 85% van de jongeren geen grote problemen ondervindt tijdens het opgroeien. Daarentegen gaat het met de overige 15% minder goed. Deze jeugd kampt met (dreigende) achterstand in ontwikkeling, of valt buiten de boot.

Het jeugdbeleid van de gemeente Sliedrecht is er voor alle jeugd, dus niet alleen voor de jongeren die problemen hebben of veroorzaken, al kan niet onderkend worden dat deze groep speciale aandacht behoeft.

Primair ligt de taak voor opvoeding van jongeren bij de ouders. Er zijn echter nog veel meer factoren waarmee jongeren te maken krijgen zoals: school, (sport)verenigingen, en in sommige gevallen politie of andere hulpverleningsinstanties. Jongeren doorlopen verschillende levensfasen op weg naar volwassenheid en zelfstandigheid. Tijdens elke fase heeft de jongeren voorzieningen nodig die passen bij de behoeften van de periode die jongeren doorlopen. De taak van de gemeente ligt in het creëren of in stand houden van deze voorzieningen; dit is conform de afspraken gemaakt in het eerder genoemde BANS-akkoord.

De missie kan dan ook als volgt geformuleerd worden:

Er moet een algemeen voorzieningenniveau worden gerealiseerd en in stand gehouden worden opdat alle jeugd zelf kansrijk aan haar toekomst kan bouwen.

5.3 Raakvlakken jeugdbeleid

Het jeugdbeleid heeft raakvlakken met een groot aantal andere (lokale) beleidsterreinen. Met name het veiligheidsbeleid, onderwijsbeleid en het gezondheidsbeleid zijn gelieerd aan het jeugdbeleid.

De nota lokaal gezondheidsbeleid is in 2003 vastgesteld, hierin wordt specifiek aandacht besteedt aan de gezondheid van jongeren.

Momenteel wordt de nota Veiligheidsbeleid ontwikkeld. Hierin wordt een en ander opgenomen over jeugd en veiligheid. In het hoofdstuk Veiligheid zal de link met dit beleidsveld verder toegelicht worden.

Momenteel wordt er gewerkt aan een notitie over het drugsbeleid binnen Sliedrecht. Het is een feit dat veel jongeren met name softdrugs gebruiken. Het gebruik van softdrugs is toegestaan in Nederland. Softdrugs kan door iedereen van boven de 18 jaar worden gekocht. Een algeheel verbod op het gebruik van softdrugs is niet mogelijk. Wel is het mogelijk jongeren bewust te maken van het gevaar dat softdrugs oplevert voor de gezondheid. Preventief optreden is hier noodzakelijk. Deze problematiek zal verder worden toegelicht in het hoofdstuk Jeugd en Gezondheid.

5.4 Startnotitie ‘Investeren in de toekomst’ Basisnotitie integraal jeugdbeleid

In 2004 is de Startnotitie ‘Investeren in de toekomst’, basisnotitie integraal jeugdbeleid van de gemeente Sliedrecht, aan de commissie Welzijn en Zorg gepresenteerd. Hierin staat beschreven hoe de huidige situatie in Sliedrecht is, wat we zouden willen en hoe dit aangepakt zou kunnen worden. Aan de hand van de startnotitie is het eigenlijke jeugdbeleid vormgegeven. Het stuk is als eerste aanzet gebruikt om in gesprek te komen met de betrokken maatschappelijke partners en de jongeren zelf.

In de startnotitie is een indeling naar thema's gebruikt. De volgende thema's zijn hierin aan bod gekomen:

- Jeugd speelt; over spelen en vrijetijdsbesteding
- Jeugd leert; over leren en ontwikkelen
- Jeugd is gezond; over gezondheid en zorg
- Jeugd is veilig; over veiligheid en normbesef
- Jeugd is betrokken; over informatie en participatie
- Jeugd en toekomst, over jongvolwassenen en zelfstandigheid

Deze thema-indeling is aangehouden tijdens discussiebijeenkomsten en zal in deze beleidsnota als handvat gebruikt worden.

5.5 Discussiebijeenkomsten

Halverwege 2005 zijn discussiebijeenkomsten georganiseerd voor de maatschappelijke partners van het jeugdbeleid, een lijst van de uitgenodigde organisaties is opgenomen in de bijlagen. Deze bijeenkomsten golden als aftrap om Sliedrechtse organisaties te betrekken bij de ontwikkeling van dit jeugdbeleid. De reeds bestaande startnotitie is tijdens de bijeenkomsten getoetst aan de denkbeelden en verwachtingen van de deelnemers.

De deelnemers hebben veel betrokkenheid getoond tijdens de bijeenkomsten. Er was duidelijk waardering voor de aanpak van de gemeente en aan het slot van de tweede bijeenkomst was het enthousiasme van de deelnemers groot om het Sliedrechtse jeugdbeleid verder vorm te geven.

De discussies werden als zeer zinvol ervaren. Ook ten behoeve van de ontwikkeling van het beleid zijn een aantal zinvolle aandachtspunten naar voren gekomen te weten:

- Het beleidsmatige kader voor het maken van keuzes en afstemming is voor verbetering vatbaar;
- Er is winst te behalen op het terrein van jeugdvragestukken door betere stroomlijning en afstemming tussen de verschillende netwerken (rol en taakverdeling);
- De financiële bandbreedte voor het lokale jeugdbeleid is smal, hierdoor moeten keuzes gemaakt worden;
- Kruisverbanden tussen professionele activiteiten gericht op jeugd en betrokkenheid van vrijwilligers moet versterkt worden;
- Betere informatievoorziening voor jongeren en opvoeders;
- Betere samenhang tussen de verschillende jeugd(zorg)instellingen.

Deze aandachtspunten zijn geuit door de deelnemers aan de discussie en zullen verder worden uitgewerkt. De deelnemers lopen hier tegenaan en het lijkt dan ook logisch deze partijen te betrekken bij het zoeken naar oplossingsrichtingen. Beleid moet uitvoerbaar zijn, daarom is het belangrijk de uitvoerders van het beleid bij het proces te blijven betrekken zodat commitment en draagvlak voor het Sliedrechtse jeugdbeleid ontstaat.

De doelgroep van het jeugdbeleid bestaat uit alle jongeren van 0 tot 25 jaar. Een zeer diverse doelgroep. Jongeren in de leeftijdscategorie 12 tot 18 jaar hebben hun mening gegeven over het Sliedrechtse jeugdbeleid. Opgemerkt moet worden dat het moeilijk is om jongeren bij de beleidsformulering te betrekken. Zij denken meer op uitvoeringsniveau en dragen concrete oplossingen aan.

De volgende stellingen zijn met de jongeren besproken:

1. Ik kan me heel goed vermaken in Sliedrecht;
2. Met name jongeren roken en drinken teveel en sporten te weinig;
3. Ik vind het veilig in Sliedrecht;
4. Ik ben oud en wijs genoeg om te weten wat mag en wat niet mag en wat kan en wat niet kan;

5. Het is belangrijk om de mening van de jongeren te weten bij het ontwikkelen van het jeugdbeleid;
6. Als ik informatie nodig heb dan weet ik die te vinden.

Met deze stellingen zijn de thema's spelen en vrijetijdsbesteding, gezondheid, veiligheid en betrokkenheid besproken.

HOOFDSTUK 6 JEUGD SPEELT

6.1. Algemeen

De jeugd is een tijd van ontwikkelen en ontdekken: het ontwikkelen en ontdekken van kennis en vaardigheden op weg naar zelfstandigheid en volwassenheid. Spelen maakt daar een belangrijk onderdeel van uit. Jeugd heeft fysiek en mentaal ruimte nodig om te kunnen spelen.

6.2 Huidige situatie

De jongste jeugd speelt nog voornamelijk thuis of bij leeftijdsgenootjes, maar al snel gaan kinderen buiten spelen of bezoeken ze speelplekken, zoals de peuterspeelzaal.

We zijn geneigd om vooral het spelen van jonge kinderen als spelen te benoemen. In dit hoofdstuk gaat het ook om het spelen in ruimere zin: vrijetijdsbesteding. Oudere jeugd besteedt haar vrije tijd ook nog steeds aan spelen: sporten, muziek maken, of spelletjes spelen op de computer. Maar voor oudere jeugd is vrijetijdsbesteding ook uitgaan, of 'gewoon' samen zijn met leeftijdsgenoten. Dat gebeurt in uitgaansgelegenheden, binnenshuis, maar ook op straat.

Vanaf een jaar of vijf kunnen kinderen terecht bij sport-, amateurkunst en jeugdverenigingen. En op school is er natuurlijk ook nog tijd en ruimte om te spelen. Spelen in de openbare ruimte wordt echter steeds moeilijker. Sliedrecht is compact. De wijken zijn dicht bebouwd. Speelvoorzieningen zijn veelal ingericht voor jongere kinderen, met een wipkip, een glijbaan en een zandbak. Echter met de opening van de natuurspeeltuinen in de zomer van 2005 beschikt Sliedrecht over een unieke speelvoorziening, die goed bezocht wordt. Schoolpleinen zijn niet beschikbaar als speelplek, omdat schoolbesturen deze ruimte steeds vaker na schooltijd afsluiten in verband met vandalisme.

De gemeente is op verschillende manieren betrokken bij de spelende jeugd. We creëren speelvoorzieningen, subsidiëren de peuterspeelzalen, de speel-o-theek, de amateurkunst- en sportverenigingen en het jeugdwerk.

Met name voor de oudere jeugd is er betrekkelijk weinig speelgelegenheid. Het jeugdwerk vervult een belangrijke functie in het organiseren van activiteiten voor jeugd. Het is een manier om jeugd te binden en boeien, meer jeugd te laten participeren in maatschappelijke activiteiten. Het jeugdwerk, de Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht organiseert voornamelijk activiteiten in de eigen accommodatie, waarbij de indruk bestaat dat deze activiteiten een beperkte doelgroep aanspreken.

Het ontbreekt aan voorzieningen op wijkniveau, waar (oudere) jeugd kan spelen, waar ruimte is voor ontmoeting. Jeugd zoekt wel naar geschikte plekken en creëert die vervolgens zelf naar eigen inzicht. Soms betekent dat dat zij bewust of onbewust de strijd aanbindt met anderen in de buurt over het gebruik van de openbare ruimte. Oudere jeugd 'hangt rond' op straathoeken en 'bezet' kinderspeelplaatsjes. Hier botsen inzichten en belangen, want buurtbewoners zien de ruimte rond hun huizen niet als ontmoetingsplek, speelplek en ervaren het gedrag van jongeren als 'overlast'.

Overigens moet duidelijk zijn, dat we ‘overlast’ niet vergoelijken. We willen hier echter de signalen van overlast in verband brengen met de behoefte van jeugd aan ontmoeting en speelmogelijkheden in de openbare ruimte.

6.2 Gewenste situatie

We erkennen spelen als noodzaak voor een goede ontwikkeling van vaardigheden en als behoefte aan ontspanning en ontmoeting. Bovendien bevordert spelen, vooral buiten spelen de gezondheid. Heel anders bezien, draagt spelen bij aan het voorkomen en verdrijven van verveling, met de negatieve uitingen die daar veelal bij horen.

We willen speelvoorzieningen voor alle leeftijden. Het is belangrijk dat die voorzieningen er komen en daarom stelt de gemeente het kader. Uitgangspunt is dat alle jeugd binnen de eigen wijk een buitenspeelvoorziening vindt, die geschikt is voor de behoeften die passen bij de eigen leeftijd. Dat neemt niet weg dat de dichtheid van peuterspeelvoorzieningen groter kan zijn, dan van tiener-speelplaatsen. Daarnaast zijn er bovenwijkse voorzieningen, zoals een skatebaan.

Het jeugdwerk moet een zo breed mogelijke doelgroep aanspreken. Daarbij willen we dat het jeugdwerk zich uitstrekt over alle leeftijdsgroepen en achtergronden en vraaggericht is. Het jeugdwerk moet haar activiteiten afstemmen met andere aanbieders, zoals het kerkelijk jeugdwerk en de sportverenigingen. Daarbij onderkennen we dat waar jeugdactiviteiten worden ingezet als middel tot gedragsverandering van jeugd, (semi)professionele begeleiding noodzakelijk is.

Jeugdwerk op wijkniveau heeft baat bij jeugdaccommodaties in de wijk. Dit moeten niet noodzakelijkerwijze aparte of nieuwe accommodaties zijn. Het jeugdwerk kan gebruik maken van bestaande accommodaties, die dan wel geschikt moeten zijn, of geschikt moeten kunnen worden gemaakt voor jeugdactiviteiten. Wijkgebonden jeugdaccommodaties sluiten goed aan bij de wens van de jeugd zelf aan laagdrempelige wijkvoorzieningen om naar toe te gaan en ‘tijd stuk te slaan’. De jeugd wil binnen die voorziening zelf invulling kunnen geven aan haar ‘zijn’. Het jeugdwerk kan deze wijkvoorziening ook als uitvalsbasis gebruiken voor haar wijkgerichte ambulante activiteiten.

Wijkbewoners kunnen nadrukkelijk hun stem laten gelden bij de uitvoering van speelvoorzieningen en wijkaccommodaties. De gemeente zal rekening houden met de wensen van de buurt. Daarbij gaat het er om dat jeugd en ouders in de buurt kunnen aangeven, wat voor soort voorziening zij wensen. Willen zij bijvoorbeeld voor de jongsten een wipkip of een glijbaan, willen de tieners een trapveldje of een basketbalpleintje? Jeugd en opvoeders kunnen meedenken en meepraten over de uitvoering van de wijkvoorzieningen.

Tenslotte kunnen buurtbewoners en gebruikers van de voorziening onder regie van de gemeente afspraken maken over het gebruik van de voorziening. In de volkshuisvesting is dit inmiddels een bekend instrument, waarbij bewoners van een flat of appartementencomplex afspraken maken over het gebruik van de gemeenschappelijke ruimtes. We sturen aan op afspraken, omdat we vinden dat het belang van spelen en ontmoeten in de openbare ruimte en het belang van leefbaarheid voor buurtbewoners beide legitiem zijn.

HOOFDSTUK 7 JEUGD LEERT

7.1 Algemeen

Onderwijs is één van de belangrijkste zaken waar jeugd haar tijd aan besteedt. Een goede opleiding is van belang voor het slagen of falen op de arbeidsmarkt. De arbeidsdeelname is weer één van de belangrijkste bepalende factoren voor maatschappelijke participatie en welvaart. Jongeren die in het onderwijs buiten de boot vallen lopen een groot risico op een levenslange achterstandpositie.

Knelpunten die zich voordoen in de opvoedomgeving en de sociale omgeving kunnen direct effect hebben op het functioneren van jongeren.

7.2 Huidige situatie

In Sliedrecht of de directe omgeving zijn voldoende basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs. Er is een instelling voor speciaal onderwijs en voor beroepsonderwijs. Voor hoger onderwijs moet de Sliedrechtse jeugd de grenzen van de gemeente over.

Leren is gericht op het verwerven van een goede uitgangspositie in de maatschappij. Doorlopend en succesvol leren, dat wil zeggen resulterend in een zogenaamde startkwalificatie is van belang voor het slagen op de arbeidsmarkt. Het gemeentelijke beleid is gericht op het voorkomen van uitval en achterstanden, onder meer via het GOA-beleid (gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid). De middelen die de gemeente ontvangt van het ministerie voor het GOA-beleid zullen per 1 augustus 2006 direct vanuit het ministerie aan de schoolbesturen worden overgemaakt. Vanaf dat moment mogen schoolbesturen zelf bepalen waar zij extra middelen voor willen inzetten op het gebied van achterstandenbeleid. De gemeente ontvangt alleen VVE-gelden (voor- en vroegschoolse educatie) voor de peuterspeelzalen en dient de doorgaande lijn van het achterstandenbeleid te bewaken. Het GOA-beleid zal vanaf 1 augustus 2006 dan ook niet meer bestaan. In plaats hiervan komt het OAB (onderwijs achterstandenbeleid).

‘Weer samen naar school’ is een project dat zich richt op kinderen die extra zorg of begeleiding nodig hebben op de basisschool. Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen, eventueel met passende zorg, in de gewone basisschool kunnen blijven, werken basisscholen samen in samenwerkingsverbanden ‘Weer samen naar school’ (WSNS). Aan elk samenwerkingsverband WSNS nemen scholen voor basisonderwijs deel. De speciale scholen voor basisonderwijs vervullen binnen de samenwerkingsverbanden de rol van expertisecentrum en vangen leerlingen op die (soms tijdelijk) meer zorg nodig hebben. Elk samenwerkingsverband heeft een extra budget voor de opvang van leerlingen met een extra zorgbehoefte. Op welke manier dit plaatsvindt staat beschreven in het zorgplan van het samenwerkingsverband.

Om ervoor te zorgen dat het ‘Weer samen naar school’-project en het OAB goed op elkaar aansluiten is een Werkgroep regionale samenwerking zorgstructuur voor het onderwijs opgezet.

Kinderen kunnen al vroeg achterstand oplopen. Als ouders of opvoeders bijvoorbeeld geen of slecht Nederlands spreken, beginnen kinderen hun schoolloopbaan veelal met een nauwelijks te overbruggen achterstand. Daarom zetten de gemeente, basisonderwijs en peuterspeelzalen een VVE-programma (voor- en vroegschoolse educatie) in. Dit VVE-programma is bedoeld voor twee- tot zesjarigen en bestrijkt de volledige peuterspeelzaalperiode en de eerste jaren van het basisonderwijs.

Als de schoolloopbaan eenmaal echt begonnen is, is het van belang dat jeugd de school blijft bezoeken. Spijbelen en andere soorten van verzuim moeten tijdig worden onderkend en consequent worden bestreden.

De gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid vanuit de Leerplichtwet. Op grond van de Leerplichtwet 1969 is een jongere volledig leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de jongere 5 jaar is geworden. De volledige leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden of wanneer er 12 volledige schooljaren zijn verlopen. Zonder een geldige reden mag een jongere de school niet verzuimen.

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet. Daarnaast heeft de gemeente als taak het voortijdig ongekwalificeerd schoolverlaten van de nog leerplichtige jongeren terug te dringen en ervoor te zorgen dat jongeren tot 23 jaar, die niet meer leerplichtig zijn, een startkwalificatie halen om zo de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Een startkwalifi-

catie is het behalen van een diploma op het niveau van Wet Educatie en Beroepsonderwijs 2,3 of 4 of een Havo of VWO diploma.

De gemeente Sliedrecht is aangesloten bij het Regionaal Bureau Leerplicht + (RBL+). Het RBL werkt in de Hoeksche Waard, Drechtsteden en Alblasserwaard Vijfheerenlanden en voert voor de gemeenten Dordrecht, Alblasserdam, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik Ido Ambacht, Sliedrecht, Gorinchem, Leerdam, Hardinxveld-Giessendam de leerplichtfunctie uit.

In aansluiting op de Leerplichtwet verzorgt het RBL+ in het kader van de RMC-wetgeving (Regionaal Meld-en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters) de registratie van jongeren van 17 tot en met 23 jaar zonder startkwalificatie en begeleiden zij jongeren die voortijdig school verlaten terug naar onderwijs of naar werk.

Omdat dreigende achterstand en uitval veelal niet alleen onderwijskundig te onderkennen zijn, is het goed een sluitend multidisciplinair signalerings- en zorgnetwerk op te zetten, waarin onderwijs en andere instellingen afstemmen en samenwerken. Een signalerings- en zorgnetwerk voor 12 tot 18 jarigen bestaat al: het Samenwerkingsverband Jeugdwelzijn Sliedrecht. Het bestaat uit politie, schoolmaatschappelijk werk, jeugd maatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, jongerenwerk, het Jeugd Preventieteam, zorgcoördinatoren van het Griendencollege en CSG Oude Hoven, jeugdreclassering en gemeente.

Als de schoolloopbaan eindigt begint de ‘echte’ loopbaan. Het is de bedoeling dat de schoolloopbaan overgaat in een betaalde baan. Diegenen waarbij dat niet direct lukt, kunnen een beroep doen op de WWB (Wet Werk en Bijstand) voor geldelijke ondersteuning. Bij die geldelijke ondersteuning hoort begeleiding naar een plek op de arbeidsmarkt. De afdeling sociale zaken en het CWI verzorgen die arbeidsmarkttoeleiding, die in Sliedrecht redelijk succesvol is.

7.3 Gewenste situatie

Het is van belang om de kinderen met (dreigende) achterstanden zo vroeg mogelijk op te merken en te bereiken. De afgelopen jaren is het VVE-programma op eerst één peuterspeelzaal uitgevoerd. Inmiddels wordt het programma op alle drie de peuterspeelzalen uitgevoerd. Idealiter zouden kinderen die het VVE-programma volgen vier dagdelen per week de peuterspeelzaal moeten bezoeken. Echter vanwege het feit dat de er grote vraag naar peuterspeelzaalwerk is en er slechts drie peuterspeelzalen binnen Sliedrecht zijn is ervoor gekozen om kinderen in het VVE-programma twee dagdelen peuterspeelzaalwerk te bieden. Een vierde peuterspeelzaal is voorzien bij de ontwikkeling van Baanhoek-West. De mogelijkheid tot het uitbreiden van het aantal dagdelen peuterspeelzaalwerk voor kinderen die het VVE-programma volgen zal bekeken worden als deze peuterspeelzaal gerealiseerd is.

Omdat we van een multidisciplinaire aanpak het meeste effect verwachten willen we een sluitend signalerings- en zorgnetwerk opzetten, dat de gehele schoolloopbaan dekt. Zo willen we ook de aansluiting en overdracht van leerlingen van de ene onderwijssoort naar een andere verbeteren. Nu lijken basisscholen nog terughoudend te zijn met het verstrekken van informatie over leerlingen bij de overdracht aan het voortgezet onderwijs. Niet alle relevante informatie over een leerling bereikt de school voor voortgezet onderwijs, die naar eigen zeggen soms moet ‘puinruimen’. Dit vraagt van beide kanten een constructieve inzet gebaseerd op vertrouwen. We willen hiertoe ook een multidisciplinair team opzetten voor de leeftijdsgroep 12-. Dit multidisciplinaire team kan wanneer noodzakelijk overdragen aan het Samenwerkingsverband Jeugdwelzijn Sliedrecht (SJS), waardoor er meer continue aandacht is.

Een signalerings- en zorgnetwerk voor 0 tot 12 jarigen zou kunnen bestaan uit: consultatiebureau, GGD-jeugdgezondheidszorg, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, basisonderwijs, leerplichtambtenaar. Het past bij de gemeentelijke regierol om het voortouw te nemen om dit netwerk te organiseren.

We willen de rol van de leerplichtambtenaar op zich ook versterken door de inmiddels gerealiseerde regionalisering voort te zetten met de uitgebreide formatie. We willen de RMC-functie verder ontwikkelen door onder meer een centrale leerlingenadministratie in te richten.

Een relatief klein aantal scholieren gedraagt zich zodanig, dat scholen deze jongeren tijdelijk niet meer willen plaatsen. We willen voor die jongeren een zogenoemde time-out voorziening creëren: een plek waar ze tijdelijk terecht kunnen, toch onderwijs volgen, enige extra begeleiding krijgen, om vervolgens de schoolloopbaan weer gewoon op te pakken. Er wordt onderzocht of een dergelijke voorziening regionaal kan worden opgezet.

HOOFDSTUK 8 JEUGD IS GEZOND

8.1. Algemeen

Goede gezondheid is een belangrijke randvoorwaarde voor een optimale ontwikkeling. De gezondheid van de jeugd is een belangrijk aandachtsgebied. De zorg om jongeren met overgewicht op jonge leeftijd en het toenemende gebruik van mogelijk verslavende middelen (o.a. alcohol, drugs) wordt de laatste tijd steeds meer uitgesproken.

Taken en bevoegdheden op het gebied van gezondheidszorg worden hoofdzakelijk ontleend aan de Wet collectieve preventie volksgezondheid. Deze wet legt de verantwoordelijkheid voor collectieve volksgezondheidspreventie bij gemeenten neer.

Naar verwachting zal per 1 juli 2006 zal de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) in werking treden. Maatschappelijke ondersteuning omvat activiteiten die het mensen mogelijk maken om mee te doen in de samenleving. Dat kan bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk en mantelzorg, maar ook met goede informatie en advies en opvoedingsondersteuning. Het begrip maatschappelijke ondersteuning is in de Wmo verwoord in negen prestatievelden. Het ministerie van VWS geeft de kaders aan waarin elke gemeente haar eigen beleid kan maken. Een beleid dat afgestemd is op de wensen en samenstelling van de inwoners.

Hoewel de gemeenten straks verantwoording moeten afleggen aan de eigen inwoners, zijn er wel een aantal kaders opgesteld waar de gemeente beleid op moet formuleren. Deze kaders worden de prestatievelden genoemd. De Wmo bepaalt dat gemeenten hun beleid op deze prestatievelden moet vastleggen in een beleidsplan. Dit plan stelt de gemeente één keer in de vier jaar op. Er zijn negen prestatievelden:

1. Het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten;
2. Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers;
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem;
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer;
7. Maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang;
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen;

9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

Met name het gestelde in het tweede prestatieveld heeft betrekking op jongeren. Hierop is ingespeeld door vanaf 2005 in het opvoedbureau Alblasserwaard Vijfheerenlanden te participeren. Hiermee wordt gehoor gegeven aan de vraag naar opvoedondersteuning. In de subsidieovereenkomsten met zorgaanbieders is tevens rekening gehouden met dit prestatieveld.

Het preventief optreden en ondersteuning bieden aan jongeren die problemen hebben met opgroei en sluit aan op de missie van de gemeente waarin een algemeen voorzieningenniveau moet worden gerealiseerd en in stand gehouden worden opdat alle jeugd zelf kansrijk aan haar toekomst kan bouwen.

8.2 Huidige situatie

Het onderzoek van de gezondheid en opsporen van mogelijke risico's begint al bij de geboorte. De integrale jeugdgezondheidszorg van 0-19 jaar is tegenwoordig een verantwoordelijkheid van de gemeente en daar valt nu dus ook het consultatiebureau onder. Het consultatiebureau bereikt meer dan 95% van de 0-4 jarigen met periodiek onderzoek, vaccinatieprogramma's en gerichte advisering. Na het vierde levensjaar wordt deze rol overgenomen door de jeugdgezondheidszorg.

In de middelbare schoolleeftijd krijgen jongeren meer te maken met geestelijke en emotionele problematiek. De meeste jongeren bespreken dergelijke problemen met hun ouders of met vrienden. Anderen hebben behoefte aan hulp van buitenstaanders. Daarom is in Sliedrecht op de meeste middelbare scholen het schoolmaatschappelijk werk aanwezig. Het schoolmaatschappelijk werk kan kortdurende begeleiding bieden en zonodig doorverwijzen naar het jeugdmaatschappelijk werk, het algemeen maatschappelijk werk of naar andere voorzieningen.

In 2005 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld om de druk op het schoolmaatschappelijk werk te verlichten. Op dit moment is er voldoende capaciteit beschikbaar.

Het valt op dat jongeren in Sliedrecht relatief veel en vaak alcohol drinken. Daarnaast zijn slechte eetgewoontes en weinig beweging gevaren voor de gezondheid. Druggebruik is een betrekkelijk klein, maar wel ernstig probleem. In de afgelopen jaren hebben diverse partijen programma's ontwikkeld en uitgevoerd om Sliedrechtse jeugd te informeren over de risico's van alcohol en drugs.

De GGD Zuid-Holland Zuid heeft een programma ontwikkeld, dat aansluit op het zogenaamde BRAVO-concept (zie hiervoor de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid).

Bouman GGZ heeft een programma verslavingspreventie ontwikkeld. Dit programma richt zich op intermediairs, mensen die veel met jeugd werken.

De politie Zuid-Holland Zuid heeft besloten het "Doe effe normaal project" te stoppen omdat zij dit niet tot de kerntaken rekent. De nadruk zal vanaf heden worden gelegd op het onderhouden van contacten met de scholen en inzet op het vergroten van veiligheid op scholen, hetgeen wel als een kerntaak wordt gezien. Desalniettemin is lokaal afgesproken dat de politie wel de politieles zal blijven verzorgen op de scholen.

8.3 Gewenste situatie

We willen de diverse voorlichtingsprogramma's en projecten van GGD, Bouman GGZ en de politie goed op elkaar afstemmen. We willen dat jeugd en opvoeders met een begrijpelijke en eenduidige boodschap worden benaderd en dat het aanbod aan informatie in de tijd goed op elkaar is afgestemd.

HOOFDSTUK 9 JEUGD IS VEILIG

9.1 Algemeen

Met veilige jeugd bedoelen we jeugd, die zich veilig voelt en jeugd die zich veilig gedraagt, zowel voor zichzelf, als voor anderen. Jeugd loopt en neemt risico. Jong zijn, betekent nu eenmaal jezelf ontwikkelen en dat gaat onherroepelijk gepaard met ‘vallen en opstaan’, uitproberen, experimenteren.

Het is een verantwoordelijkheid van de gemeente risico's voor jeugd inzichtelijk te maken en jongeren te verleiden tot veilig gedrag. De gemeente kan samen met partners proberen onaanvaardbaar risicovol gedrag zo veel mogelijk te voorkomen.

Het gedrag van jongeren kan ook zodanig normoverschrijdend zijn dat anderen het ervaren als overlast of dat er sprake is van criminaliteit. Voorkomen en bestrijden van overlast en criminaliteit hebben een hoge prioriteit. Samen met de politie besteden we hier veel aandacht aan en op korte termijn zullen we met alle gezamenlijke partners de aandacht voor de knelpunten in Sliedrecht intensiveren. We willen in het kader van integraal jeugdbeleid vooral de nadruk leggen op preventie door investeringen in jeugdvoorzieningen en in een goede begeleiding van jeugd.

De aanpak van overlast en criminaliteit komt verder aan de orde in het Integraal Veiligheidsbeleid, dat momenteel in ontwikkeling is alsmede in het (uitvoerings)plan van aanpak tegen vandalisme en overlast dat op korte termijn ter besluitvorming zal worden aangeboden.

9.2 Huidige situatie

Veiligheid begint met geborgenheid in het gezin, waarin kinderen opgroeien. De meeste ouders bieden die veiligheid. Sommige ouders slagen daarin minder goed, omdat zij bijvoorbeeld zelf met allerlei problemen kampen. Zo kan er sprake zijn van sociaal isolement, verslaving, schuldproblematiek, onvoldoende opvoedingsvaardigheid. We weten dat problemen in de gezinssituatie gepaard kunnen gaan met huiselijk geweld. Hierbij zijn kinderen vaak het slachtoffer.

Veiligheid gaat ook over normbesef, overlastgevend gedrag en criminaliteit. De meeste jeugdigen kennen de normen van het sociale verkeer en handelen ernaar. Daarbij willen we opmerken dat het de jeugd evenzeer eigen is om normen ter discussie te stellen en grenzen op te zoeken. In die dynamiek kunnen bestaande normen bevestigd worden en nieuwe normen ontstaan.

Een klein deel van de jeugdigen vervalt in crimineel gedrag. Het gaat dan om het daadwerkelijk plegen van strafbare feiten. Deze problematiek is in Sliedrecht nog beperkt van omvang, maar vraagt wel om serieuze aandacht. Een preventieve aanpak op het gebied van ‘spelen’, ‘leren’, ‘gezondheid’ en ‘veiligheid’ (zie de eerdere hoofdstukken) ligt binnen het bereik van het gemeentelijk integrale jeugdbeleid.

9.3 Gewenste situatie

We willen problemen ten aanzien van veiligheid zo vroeg mogelijk signaleren en aanpakken. Of er nu sprake is van ouders die extra ondersteuning nodig hebben in de opvoeding, of dat er ook sprake is van huiselijk geweld, we willen dat snel en adequaat aanpakken. Dat kan alleen als we de juiste partijen oproepen met elkaar samen te werken in signalerings- en zorgnetwerken. De problematiek van onveiligheid is ernstig, de aanpak is gelegen in maatwerk. De signaleringsnetwerken op het gebied van gezondheid en onderwijs kunnen worden uitgebreid met politie en jeugdzorg.

We willen projecten ondersteunen, die veelbelovend zijn in de adequate aanpak van gezins- en opvoedingsondersteuning en van huiselijk geweld.

Home start is een programma waarbij ervaren opvoeders vrijwillig, maar met professionele ondersteuning bijspringen in gezinnen waar de opvoeders moeite hebben met hun verantwoordelijkheden. De vrijwilliger ondersteunt het gezin heel gericht met adviezen in de opvoeding, of minder direct door bijvoorbeeld samen met (leden van) het gezin activiteiten te ondernemen. Dit project is in 2005 in Sliedrecht gestart.

Een gezinscoach biedt een andersoortige begeleiding. Gezinnen met verschillende problemen, ontvangen vaak begeleiding van verschillende instellingen. Een gezinscoach staat het gezin bij en coördineert de hulp- en dienstverlening aan dat gezin. Dit moet voorkomen dat verschillende hulp- en dienstverleners tegenstrijdige programma's aanbieden, wat tot verwarring en onbedoelde, ongewenste effecten leidt.

Daar waar veiligheid betrekking heeft op normoverschrijdend gedrag en criminaliteit willen we inzetten op een samenhangend preventief beleid. We erkennen overlast en criminaliteit als urgente problematiek.

Vanuit het integraal jeugdbeleid zetten we in op preventie. Daarom willen we problemen in een zo vroeg mogelijk stadium signaleren en samen met partners als jeugdwerk en politie snel optreden en maatwerk leveren. Het is van belang om de jongeren waar het over gaat te kennen en 'in beeld te houden'. Dat betekent dat we willen dat jeugdwerk en politie voldoende op straat aanwezig zijn om gedrag van jeugd waar nodig bij te sturen.

De gemeente is samen met de politie en het jeugdwerk een overleg gestart om gevallen van overlast door hanggroepen te bespreken. Dit is het zogenaamde COOS-overleg (coördinatieoverleg overlast hanggroepen Sliedrecht) .

In de regio Alblasserwaard/ Vijfherenlanden opereert het Jeugd Preventie Team, een samenwerkingsverband van Jeugdzorg en politie. Het doel van het JPT is om voorbodes van crimineel gedrag door jongeren op te sporen en met snel en adequaat ingrijpen meer en zwaarder crimineel gedrag te voorkomen. Omdat crimineel gedrag vaak samenhangt met of volgt op bijvoorbeeld spijbelen en ander normoverschrijdend gedrag willen we de verschillende actieve signalerings- en zorgnetwerken beter aan laten sluiten op het Jeugd Preventie Team.

Zo bestaat in Sliedrecht al het Samenwerkingsverband Jeugd welzijn Sliedrecht (SJS), dat bestaat uit: politie, schoolmaatschappelijk werk, jeugdmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, jeugdwerk, zorgcoördinator van het Griendencollege, jeugdreclassering en gemeente. De genoemde partijen bespreken individuele zaken van jeugdigen tussen 12 en 18 jaar, die in ernstige problemen verkeren. Dit platform vindt echter maar moeizaam aansluiting bij de jeugdzorg, omdat het platform als zodanig geen erkend verwijzer is naar de jeugdzorg. We streven ernaar het platform wel die status te geven. Bovendien willen we een dergelijke netwerkstructuur ook opzetten voor de doelgroep 0-12 jarigen.

HOOFDSTUK 10 JEUGD IS BETROKKEN

10.1 Algemeen

We vinden het van belang om te weten wat jeugd zelf beweegt. De inbreng van jeugd is wenselijk en noodzakelijk als voorwaarde om de juiste voorzieningen te kunnen creëren en om jeugd betrokken te houden bij lokale ontwikkelingen. Overigens is het daarbij van belang duidelijk te zijn over de afweging van belangen, die in de gemeentelijke besluitvorming essentieel is. Het belang van de jeugd is niet het enige belang. Het gaat bij speelvoorzieningen bijvoorbeeld ook om het belang van buurtbewoners.

10.2 Huidige situatie

Om de jeugd en opvoeders te helpen duidelijk te maken welke behoeften zij heeft, is het van belang dat inzichtelijk is welke voorzieningen al beschikbaar zijn. Voor bepaalde vragen kunnen al voorzieningen aanwezig zijn, zonder dat (voldoende) jeugd en opvoeders daar weet van hebben. De voorzieningen worden dan niet optimaal gebruikt en bereiken niet het gewenste effect. Daarbij heeft jeugd en opvoeders het gevoel dat er weinig voorzieningen zijn, terwijl deze voorzieningen er vaak wel zijn maar de opvoeders en de jeugd hiervan niet op de hoogte zijn.

Informatie over jeugdvoorzieningen en voorzieningen voor ouders en opvoeders is beschikbaar via veel verschillende kanalen. De informatie is versnipperd, veelal sectoraal georganiseerd of alleen vanuit het eigen perspectief van de aanbieder. Daardoor weten jeugd en ouders en opvoeders vaak niet meer waarvoor ze waar moeten zijn. Dit is op zijn minst vervelend, maar als het gaat om urgente zaken kan het zelfs schadelijk zijn.

In de afgelopen jaren heeft het jongerenplatform geprobeerd de stem van de jeugd bij beleidsvorming door te laten klinken. Het jongerenplatform was een permanent adviesorgaan, dat zou moeten kunnen meepraten over alle voor jeugd relevante aangelegenheden. Hierdoor werd een zwaar beroep gedaan op de capaciteit en betrokkenheid van de leden van het platform. Bij gebrek aan voldoende draagkracht is het jongerenplatform in 2003 ter ziele gegaan.

10.3 Gewenste situatie

We willen dat jeugd, ouders en opvoeders weten waar zij terecht kunnen voor informatie over voorzieningen. We willen dat aanbieders van informatie hun aanbod op elkaar gaan afstemmen, zodat informatie eenduidiger wordt. We willen ook dat aanbieders van informatie adequaat naar elkaar gaan verwijzen, opdat burgers snel de informatie vinden die ze nodig hebben. Aanbieders hebben daar zelf ook belang bij, omdat zij door beter te weten, beter kunnen doorverwijzen.

Deze verbetering in de beschikbaarheid van informatie moet er ook toe leiden dat jeugd en ouders zich meer betrokken gaan voelen. Met name ten aanzien van vormgeving en uitvoering van beleid is daar behoefte aan. We denken dan aan een betrokkenheid van jeugd en ouders bij hun directe leefomgeving, het wijk- of buurtniveau, waar het integraal jeugdbeleid voor een belangrijk deel vorm moet krijgen.

Als onderdeel van deze beleidsnotitie willen we nieuwe vormen van jeugdparticipatie uitproberen. We denken daarbij aan flexibiliteit en tijdelijkheid: het organiseren van participatie per onderwerp en periode. Bovendien verwachten we meer van betrokkenheid van jeugd bij de uitwerking van beleidsvoornemens, dan bij het bepalen van beleidsdoelen.

HOOFDSTUK 11 JEUGD EN TOEKOMST

11.1 Algemeen

Over jeugd valt te twisten. Wie rekenen we nog tot jeugd en wie niet meer. Aan het begin van deze beleidsnota hebben we gesteld dat iedereen van 0 tot 25 meetelt.

We gaan er in ieder geval van uit dat de investeringen in het jeugdbeleid hun werk al doen in de lagere leeftijdsgroepen en dat we zo een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van achterstanden en uitval op latere leeftijd.

Wij tellen de groep tot 25 jaar mee, omdat we de jeugd ook beschouwen als een fase die leidt tot zelfstandig zijn. En juist in die fase van 18 tot 25 krijgen jongeren nog te maken met aspecten van dat zelfstandig zijn. We doelen daarmee in het bijzonder op werken en wonen. In hoofdstuk 7 hebben we al stil gestaan bij werken. Op dit hoofdstuk willen we nog aandacht geven aan wonen, want veel mensen beschouwen een eigen plek om te wonen toch als wezenlijk onderdeel van het zelfstandig bestaan.

11.2 Huidige situatie

Voor jongeren in Sliedrecht valt het niet mee om een eigen woning te vinden. Zoals we eerder hebben vastgesteld in het hoofdstuk over spelen is Sliedrecht compact. Er is niet heel veel ruimte voor nieuwe voorzieningen. Er zijn niet genoeg woningen voor jongeren en veel jonge Sliedrechtse wijken daarom noodgedwongen uit naar Dordrecht of Gorinchem.

Het bouwen van woningen is de taak van private en semi-private partijen, zoals projectontwikkelaars en woningstichtingen. Deze partijen lijken voornamelijk geïnteresseerd in het bouwen van woningen, die niet in de eerste plaats voor jongeren zijn bedoeld. Het gaat dan veelal om wat ruimere en duurdere woningen.

Wij gaan er tot nog toe met deze partijen vanuit dat die nieuwbouwwoningen betrokken zullen worden door oudere Sliedrechtse, die waarschijnlijk een kleinere, goedkopere woning achter zullen laten. Die kleinere, goedkopere woning zou dan geschikt moeten zijn als ‘instapwoning’ voor jongeren. Zo moeten jongeren het op de woningmarkt dus vooral hebben van ruimte voor doorstroming. Tot nog toe biedt dit jongvolwassenen in Sliedrecht weinig soelaas.

11.3 Gewenste situatie

Wat we willen is dat meer jongere Sliedrechtse ook in Sliedrecht zelf terecht kunnen voor eigen woonruimte. We realiseren ons dat onze rol op de woningmarkt beperkt is. Toch willen we via onze relaties met woningstichtingen en projectontwikkelaars aandacht besteden aan jongerenhuisvesting.

HOOFDSTUK 12 JONGERENWERK IN SLIEDRECHT

12.1 Algemeen

Binnen Sliedrecht houden diverse organisaties zich bezig met jongerenwerk. De grootste organisatie is Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS), daarnaast beschikt een aantal kerken over hun eigen jongerenwerk en bedient de Christelijke Jongeren Vereniging “Uw Koninkrijk Kome” (CJV) jongeren in Sliedrecht.

12.2 Subsiëring Jongerenwerk

Een tweetal organisaties wordt momenteel gesubsidieerd door de gemeente. Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS) ontvangt budgetsubsidie en de Christelijke Jongeren Vereniging (CJV) ontvangt een waarderingssubsidie. Beide organisaties worden volgens de richtlijnen van de Algemene Subsidieverordening Sliedrecht (ASS) gesubsidieerd. Artikel 6 van de ASS geeft een aantal algemene criteria weer waaraan een organisatie moet voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie. De totale subsidie voor jongerenwerk voor 2006 bedraagt €257.796.

12.3 Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht

Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS) verzorgt het (gesubsidieerde) jongerenwerk binnen de gemeente Sliedrecht. Middels een budgetsubsidiecontract zijn afspraken gemaakt over de te leveren prestaties door SOJS. Het jongerenwerk speelt binnen het jeugdbeleid een prominente rol. Zoals eerder in deze nota is aangegeven is het wellicht noodzakelijk het jongerenwerk binnen de gemeente op een andere manier vorm te geven zodat dit overeen komt met de missie van het jeugdbeleid.

In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van het huidige jongerenwerk in Sliedrecht. Tevens wordt een aantal mogelijkheden tot herschikking van het jongerenwerk aangegeven waaruit uiteindelijk een besluit moet voortvloeien waarmee we voor de toekomst het jongerenwerk binnen Sliedrecht binnen duidelijke beleidsdoelstellingen vorm kunnen geven.

Doelstelling SOJS

De doelstelling die in het beleidsplan van het SOJS wordt gepresenteerd is als volgt:

Het in stand houden en ontwikkelen van het geheel van werkvormen, voorzieningen en structuren, die zijn gericht op educatieve, sociale en (re)creatieve ontwikkeling van jongeren om hen later in staat te stellen een eigen bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de samenleving.

SOJS wil dit doel bereiken door het organiseren van activiteiten die de mogelijkheden van sociaal contact met leeftijdgenoten vergroten. Tevens proberen zij het vertrouwen in het eigen kunnen te ontwikkelen en te stimuleren.

De Stichting werkt voor het overgrote deel met vrijwilligers. Er zijn drie betaalde jongerenwerkers in dienst, en een medewerker voor het JIP. In totaal betreft dit 3 FTE. Het bestuur bestaat tevens uit vrijwilligers. Op dit moment is de functie van voorzitter vacant.

Doelgroep

SOJS richt zich op alle jongeren van 12 t/m 26 jaar in de Sliedrechtse regio. Opvallend is dat slechts een bepaalde groep jongeren het jongerencentrum bezoekt. Kerkelijke jeugd bezoekt Elektra vrijwel niet terwijl dit ook een grote groep van de Sliedrechtse jeugd betreft. Opgemerkt kan worden dat de groep jongeren die Elektra bezoekt een drempel opwerpt voor de andere jeugd om hier naartoe te gaan. Tevens blijft het slechte imago uit de jaren 90 Elektra achtervolgen. Ouders willen vaak niet dat hun kinderen naar het jongerencentrum gaan vanwege (slechte) ervaringen uit het verleden. Hieruit kan worden geconcludeerd dat ouders en jongeren niet voldoende op de hoogte zijn van de activiteiten van het sliedrechtse jongerenwerk óf dat het jongerenwerk in Sliedrecht niet aansluit op de behoefte van alle sliedrechtse jongeren.

Hoofdfuncties

De dienstverlening van de Stichting is, conform het budgetsubsidiecontract, onderverdeeld in zeven hoofdfuncties te weten:

- ambulant jongerenwerk
- organisatie educatieve activiteiten
- organisatie sport-en recreatieve activiteiten
- informatievoorziening
- organisatie beleid en externe contacten
- programmering podium
- aanbieden van ruimte

Ambulant jongerenwerk

Ambulant jongerenwerk is binnen de gemeente één van de belangrijkste onderdelen van het jongerenwerk. De afgelopen jaren heeft SOJS aangegeven meer te willen doen aan het ambulant werken maar vanwege personele problematiek is dit niet mogelijk geweest.

Het ambulant jongerenwerk heeft een simpel principe: jongeren worden opgezocht op de plaatsen waar ze hun vrije tijd doorbrengen, er worden contacten met hen gelegd en een relatie wordt opgebouwd. Daarbij wordt bekeken of er mogelijkheden zijn om jongeren te 'activeren', of dat er obstakels zijn voor jongeren die hun persoonlijke ontwikkeling in de weg staan en die door middel van hulpverlening weggewerkt kunnen worden. Communicatie met jongeren is het uitgangspunt voor de ambulant jongerenwerker.

Het SOJS voert in het kader van het ambulante jongerenwerk een vijftal acties uit, te weten:

1. Het leggen en onderhouden van contacten en vertrouwensrelaties met jongeren uit de wijken
2. Het voorbereiden, vormgeven en concreet uitwerken, organiseren en uitvoeren van activiteiten om de doelstellingen te bereiken
3. Het onderhouden van contacten met buurtbewoners, scholen, politie en overige professionele partners
4. het opzetten en up-to-date houden van analyses die de situatie van jongeren in de wijk weergeeft
5. Het bijwonen van benodigde overlegstructuren op zowel wijk-als gemeenteniveau

Zoals eerder aangegeven staat het ambulant jongerenwerk binnen de gemeente onder druk vanwege de personele problemen bij SOJS. Als naar de doelstelling van het SOJS wordt gekeken valt op dat ernaar gestreefd wordt meer jongeren naar het centrum te krijgen. Ambulant jongerenwerk houdt echter ook in dat jongeren structureel in hun eigen omgeving (binnen de wijk) worden opgezocht, ook wanneer zij niet naar Elektra kunnen, willen of mogen komen. Naast de 'reguliere' hangplekken zijn er ook andere vindplaatsen van jeugd waar het ambulant jongerenwerk zich meer zou kunnen profileren, zoals bijvoorbeeld uitgaansgelegenheden (m.u.v. het 'eigen' poppodium).

Voor het organiseren van sportactiviteiten wordt een subsidie van de Sportraad ontvangen voor de jongeren die binnen de doelgroep van Activaria (13-17 jaar) vallen, deze subsidie wordt ingezet voor de organisatie van straatvoetbaltoernooien.

In deze beleidsnota staat genoemd dat er gestreefd moet worden naar meer wijkgericht jongerenwerk. Het ambulante jongerenwerk is hier groot onderdeel van. Gezocht moet worden naar mogelijkheden van waaruit de jongerenwerkers kunnen opereren in de wijken en waar zij (structurele) activiteiten kunnen organiseren voor de jeugd. Te denken valt bijvoorbeeld aan scholen, sportzalen of andere maatschappelijk georiënteerde instellingen/gebouwen. Groot voordeel hiervan is dat door het aanbieden van jongerenwerk vanuit andere locaties dan het gebouw aan de Stationsweg, de vooroordelen wellicht zullen verminderen en een grotere doelgroep kan worden bereikt.

Knelpunt hierin blijft echter de personele problematiek bij Stichting Open Jeugdwerk. Omdat het ambulante jongerenwerk één van de speerpunten van het jeugdbeleid is zal hier de komende tijd extra middelen voor vrijgemaakt moeten worden. In de eerste plaats zal gekeken worden naar een herschikking van de subsidie die nu wordt verleend voor het jongerenwerk, waardoor een verschuiving van de verdeling van middelen in hoofdfuncties niet ondenkbaar is. Dit zal verder uitgewerkt worden in de financiële paragraaf.

Organisatie educatieve activiteiten

Onder de organisatie van educatieve activiteiten vallen alle activiteiten die gericht zijn op de individuele ontwikkeling en begeleiding van jongeren. Onder deze noemer zouden ook activiteiten met betrekking tot het bewustwordingsproces van jongeren geschaard kunnen worden. Deze hoofdfunctie heeft veel te maken met een andere hoofdfunctie namelijk informatievoorziening.

SOJS geeft in haar beleidsplan 2006 een aantal activiteiten aan die de stichting onder de hoofdfunctie educatieve activiteiten groepeerd te weten:

1. In gesprek raken en blijven met jongeren;
2. De vertrouwensband, respect voor elkaar en binding ontwikkelen met de jongeren;
3. Het initiëren, voorbereiden en organiseren van activiteiten en workshops die een bijdrage leveren aan de persoonlijke ontwikkeling van de individuele jongere;
4. Schoolvakantieactiviteiten;
5. Fondsen werven voor genoemde activiteiten;
6. Stimuleren van jongeren te participeren in het proces en/of door zelf initiatieven te ontwikkelen;
7. Begeleiden van activiteiten van jongeren door jongeren.

De doelstelling en strategie die SOJS hieraan verbindt zijn:

- De stroom jongeren naar Elektra vergroten door middel van educatieve activiteiten en workshops;
- Jongeren de ruimte geven de vertrouwensband en de binding te onderhouden;
- Inzicht houden op de jongerencultuur;
- Rapporteren van ontwikkelingen aan betrokken overlegpartijen vanuit het jongerenperspectief;
- Eigenwaarde en zelfvertrouwen van de individuele bezoeker vergroten en ontwikkelen door middel van zingevende taken en participatie;
- Methodieken ontwikkelen om vooral met moeilijk bereikbare jongeren in contact te komen en hen te activeren deel te nemen aan de activiteiten van Elektra.

Organisatie sport-en recreatieve activiteiten

SOJS probeert het sporten onder jongeren te stimuleren. Zij doen dit niet alleen omdat sporten goed is voor de gezondheid maar ook vanuit de overtuiging dat jongeren door sporten leren om te gaan met begrippen als winst en verlies, competitie, loyaliteit en samenwerking. SOJS organiseert hier toe sportieve activiteiten als bijvoorbeeld zaalvoetbaltoernooien. Jongeren worden zoveel mogelijk betrokken bij de organisatie van deze activiteiten.

De doelstelling en strategie die SOJS aan deze hoofdfunctie verbindt zijn:

- Meer groepen jongeren uitdagen om te sporten;
- Meer meiden betrekken bij het meidenwerk;
- Jongeren betrekken bij de organisatie van (sportieve) evenementen;
- Uitbreiding van het huidige aanbod aan activiteiten;
- Benutten van de breedtesportimpuls.

Informatievoorziening

Deze hoofdfunctie is voor het grootste gedeelte ondergebracht in het Jongeren Informatie Punt (JIP). Het JIP Sliedrecht is onderdeel van een landelijk netwerk van informatiepunten. Het JIP is gesitueerd in Elektra in een aparte kantoorruimte met een eigen ingang om zo de anonimiteit van de bezoekers te waarborgen. Het JIP richt zich op het verstrekken van preventieve informatie en het ondersteunen van jongeren met een hulpvraag. De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat het moeilijk is jongeren te bereiken met het JIP in de huidige opzet. Jongeren halen veel informatie bij opvoeders, vrienden en van het Internet. De drempel om het JIP binnen te lopen met een vraag is hoog. Daarom heeft SOJS besloten om het JIP op een andere manier te gaan vormgeven. De insteek hiervan is, dat de jongerenwerkers aanspreekpunt worden voor jongeren die met een vraag of probleem zitten. De jongerenwerkers zullen vervolgens de gevraagde informatie of advies verstrekken. Het fysieke JIP zal hiermee dus verdwijnen.

Organisatie beleid en externe contacten

Deze hoofdfunctie behelst de structuur van jongerenzelfbestuur en de vrijwilligers. De activiteiten die hieruit voortvloeien zijn met name de in de statuten opgenomen activiteiten alsmede de financi-

ële, bestuurlijke en organisatorische verantwoordelijkheid. SOJS participeert in overlegstructuren als het Samenwerkingsverband Jeugdweelzijn Sliedrecht (SJS).

Programmering podium

Wekelijks treden er bands op in de concertzaal van Elektra of worden er theatervoorstellingen georganiseerd. Veel vrijwilligers houden zich bezig met deze hoofdfunctie. De kosten en de baten van deze hoofdfunctie vallen voor een groot deel tegen elkaar weg, de begeleiding door de stafkracht wordt gesubsidieerd door de gemeente.

De doelstellingen en strategie die SOJS aan deze hoofdfunctie heeft verbonden zijn;

- Een goed bedrijfsresultaat neerzetten;
- Kostenbewust werken;
- Een zo gevarieerd mogelijk programma neerzetten, tegen gunstige kosten;
- Bezoekersaantallen registreren;
- Technische kennis en expertise in huis hebben zodat live acts geprogrammeerd kunnen worden;
- Bezoekers en belangstellenden informeren over de programmering en het activiteitenaanbod van Elektra op de website en via de nieuwsbrief;
- Een professioneel communicatieplan opzetten;
- Het jaarlijkse Tuinfeest organiseren;
- Jongeren betrekken bij het organiseren van de activiteiten rondom de programmering.

Aanbieden van ruimte

SOJS biedt ruimte aan repeterende bands. Daarnaast wordt ook ruimte geboden aan bureau HALT als zij gesprekken hebben met Sliedrechtse jeugd. Hiervoor wordt geen huurprijs berekend. Er wordt echter wel over nagedacht om in de toekomst ruimte te gaan verhuren tegen een vergoeding.

12.4 Toekomstbeeld jongerenwerk

Zoals eerder aangegeven heeft Elektra een bepaald imago dat niet door iedereen als positief gezien wordt. Jarenlang is het jongerenwerk achtervolgd door dit imago en met het opstellen van het nieuwe jeugdbeleid is het tijd dit te doorbreken. Het imago van SOJS hangt voor een groot deel samen met de naam 'Elektra' en het gebouw van waaruit zij opereren. Waar niet aan voorbij gegaan mag worden is dat in het gebouw van Elektra veel jongeren worden opgevangen, een bepaalde doelgroep wordt zeker wel bereikt.

Eerder is vastgesteld dat het jeugdbeleid voor alle Sliedrechtse jeugd is. Het jongerenwerk is een groot onderdeel van een algemeen voorzieningenniveau dat we, zoals in de missie van het jeugdbeleid staat verwoord, nastreven. Het huidige jongerenwerk bereikt een te beperkte doelgroep en moet zich breder gaan inzetten. Voor een groot deel kan dit bereikt worden door een grotere inzet op het ambulante jongerenwerk. Jongerenwerkers moeten vaker de straat op en zich ophouden op plaatsen waar jongeren zich bevinden. Dit kan op straat zijn, maar dit kan ook binnen uitgaansgelegenheden of (sport) verenigingen zijn. Tevens moet er meer samengewerkt worden met organisaties/verenigingen die te maken hebben met jongeren.

Het jongerenwerk moet worden losgekoppeld van het imago van Elektra. Een knip tussen de activiteiten die puur betrekking hebben op jongerenwerk (met name ambulant, jongereninformatie, organiseren sportieve-en recreatieve activiteiten) en het poppodium zorgt ervoor dat het jongerenwerk losgekoppeld wordt van het imago van het gebouw Elektra en de activiteiten die hier plaatsvinden, waardoor een grotere groep jongeren kan worden bereikt.

Activiteiten kunnen georganiseerd worden in het gebouw van Elektra maar ook op andere locaties als scholen, uitgaansgelegenheden, e.d. Zoals in hoofdstuk 6 wordt aangegeven is dat we streven naar meer wijkgericht jongerenwerk. Dit wordt hiermee gerealiseerd.

De activiteiten die nu plaatsvinden in het gebouw aan de Stationsweg (programmering podium, sportcafé, e.d.) worden voor een groot deel uitgevoerd door vrijwilligers en ondersteund door een jongerenwerker. Een groot aantal uren wordt hierin gestoken, waardoor de subsidie voor deze hoofdfunctie hoog is. De kosten en baten van de programmering van het podium (exclusief de uren van de jongerenwerker, huisvesting en organisatiekosten) vallen tegen elkaar weg. De overige kosten worden gesubsidieerd door de gemeente.

Bovenstaande verschuiving brengt een herindeling van subsidiegelden met zich mee. Er zal meer moeten worden ingezet op het (ambulante) jongerenwerk; dit brengt extra kosten voor deze hoofdfunctie met zich mee. Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting om organisatorisch de intensivering van het ambulante jongerenwerk te realiseren en binnen de bestaande subsidiegelden de nodige financiën vrij te maken. In de uitvoeringsovereenkomst 2007 moet expliciet opgenomen worden dat er een sterke reductie op de subsidiegelden "Programmering Podium" zal moeten plaatsvinden.

We willen ernaartoe dat het poppodium uiteindelijk zichzelf in stand kan houden, zonder subsidie vanuit de gemeente. Wellicht zou in de toekomst een koppeling met de Stichting Sliedrecht en Cultuur wenselijk zijn.

Met de stichting zal in een meerjarenplan een overgangstermijn moeten worden overeengekomen, waarbij een geleidelijke verschuiving van subsidiegelden plaatsvindt.

Het pand aan de Stationsweg 4 zou als activiteitencentrum voor de jeugd in stand gehouden kunnen worden. Het sportcafé en het poppodium kunnen hier gewoon gehuisvest blijven. De jongerenwerkers zullen regelmatig aanwezig zijn in het pand om toezicht te houden op de activiteiten die er plaatsvinden. Om vandalisme en ander ontoelaatbaar gedrag tegen te gaan moet er toezicht zijn tijdens de uren dat het pand geopend is. Doordeweeks kunnen de jongerenwerkers dit doen. In het weekend, bij de optredens en de theatervoorstellingen zal dit opgevangen moeten worden door vrijwilligers.

HOOFDSTUK 13 FINANCIEN

Het jeugdbeleid valt onder programma 11 Welzijn en Volksgezondheid, product 110 is specifiek voor het Jeugd- en jongerenwerk.

Voor het aandeel van de afdeling WEZ is een bedrag van €47.620 opgenomen voor 2006 (uren ambtelijk apparaat, 710 uur).

Voor specifieke projecten zijn de volgende bedragen (inclusief meerjarenraming) opgenomen:

Home Start

Jaar	Lasten	Baten
2006	€32.000	€24.000
2007	€32.000	€16.000
2008	€32.530	€ 8.133

Voor 2006 is een bedrag van €32.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van Home Start. Voor 2007 en verder is voorgesteld de financiering te behandelen bij de Zomernota 2006.

Jeugd Preventie Team (JPT)

Jaar	Lasten	Baten
2006	€12.395	€0
2007	€12.395	€0
2008	€12.395	€0

De bijdrage aan het JPT wordt berekend aan de hand van een bijdrage van €0,52 per inwoner voor 2006.

Het JPT dient als een volwaardige voorziening voor veiligheid en preventie van jeugdcriminaliteit in de regio Zuid-Holland Zuid te worden beschouwd. Om dit te kunnen realiseren is voorgesteld om het bestuur van de regio Zuid-Holland Zuid de opdracht te geven om het financiële beheer van het JPT en de administratie daarvan op zich te nemen. Voor de afdracht van de financiën is een nieuwe verdeling gemaakt en deze wordt als verplichte inwonerbijdrage opgenomen in de begroting van de regio Zuid-Holland Zuid. Hierdoor wordt de continuïteit van het JPT beter gewaarborgd dan voorgaande jaren, waarin het JPT projectmatig wordt gefinancierd.

Oud-en nieuwfeest

Jaar	Lasten	Baten
2006	€5.600	€0
2007	€5.600	€0
2008	€5.600	€0

Deze middelen worden ingezet voor een oud-en nieuwfeest voor je jeugd, beveiliging bij uitgaansgelegenheden, en ander activiteiten voor jongeren tijdens de jaarwisseling

Subsidie Speel-o-theek De Knuffelbeer

Jaar	Lasten	Baten
2006	€6.800	€0
2007	€6.902	€0
2008	€7.006	€0

De volgende subsidienorm is voor Speel-o-theek De Knuffelbeer opgenomen in de subsidiebeleidsregels Welzijn:

- Huisvestings-en organisatiekosten (energie- en administratiekosten)
- 50% van de kosten van aanschaf van speelgoed op voorwaarde dat na bijtelling van de huisvesting- en organisatiekosten de €6.800 niet worden overschreden.
- Wanneer de eigen inkomsten het maximale subsidiebedrag overschrijdt zal deze overschrijding in mindering worden gebracht op het maximale subsidiebedrag

Er wordt dus een subsidieplafond van €6.800 gehanteerd voor de Speel-o-theek. Dit bedrag is de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Vanwege het feit dat de Speel-o-theek ook te maken heeft met de indexeringen van bijvoorbeeld de huurprijs wordt voorgesteld het subsidieplafond jaarlijks op te hogen met het gehanteerde prijsindexcijfer voor het betreffende jaar. Dit omdat er anders steeds minder middelen overblijven voor de aanschaf van speelgoed.

Subsidie Christelijke Jongerenvereniging “Uw Koninkrijk Kome”

Jaar	Lasten	Baten
2006	€299	€0
2007	€299	€0
2008	€299	€0

De subsidie voor de Christelijke Jongerenvereniging “Uw Koninkrijk Kome” wordt berekend aan de hand van de berekening zoals die is opgenomen in de subsidiebeleidsregels Welzijn. In de meerjarenraming is uitgegaan van het bedrag dat is opgenomen voor 2005. Dit bedrag kan echter afwijken als er bijvoorbeeld wijzigingen zijn in het aantal leden van de vereniging.

Het CJV organiseert activiteiten voor jongeren in Sliedrecht. Deze activiteiten zijn toegankelijk voor alle jeugd.

KNOTS

Jaar	Lasten	Baten
2006	€6.500	€0
2007	€6.500	€0
2008	€6.500	€0

Elke zomervakantie worden er activiteiten georganiseerd voor jeugd tot 12 jaar onder de naam Knotsactiviteiten. Deze activiteiten worden georganiseerd en begeleid door een team enthousiaste vrijwilligers.

Subsidie Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS)

Jaar	Lasten	Baten
2006	€244.197	€0
2007	€244.197	€0
2008	€244.197	€0

Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht ontvangt budgetsubsidie. Voor 2006 is een bedrag van €244.197 verleend. Dit bedrag is verdeeld over de zeven hoofdfuncties die de Stichting biedt. Deze verdeling is als volgt:

Hoofdfunctie	Subsidie
Ambulant werk	€ 46.783
Educatieve activiteiten	€ 12.402
Organisatie sport en recreatieve activiteiten	€ 25.426
Informatievoorziening	€ 23.456
Organisatie beleid / externe contacten	€ 62.272
Programmering podium	€ 66.995
Aanbieden van ruimte	€ 11.026
	€248.360
Minus administratiekosten	€ 4.163
Totale subsidie	€244.197

Personeel:

SOJS kampt al enige tijd met personele problematiek. De afgelopen jaren heeft de Stichting een hoog ziekteverzuim gehad. De Stichting heeft momenteel 2 HBO krachten in dienst en heeft twee vacatures van 20 uur MBO. De personeelskosten zijn voor 2006 geraamd op €155.381.

Onderstaand worden deze kosten per hoofdfunctie verder uitgesplitst, hierbij wordt uitgegaan van de begroting van het SOJS voor 2006:

AMBULANT JONGERENWERK		
	Kosten	Baten
Personeel (HBO 20 uur)	€29.791	
Huisvestingskosten 14%	€ 8.238	
Organisatie 19%	€ 6.255	
Activiteiten	€ 5.000	
Eigen bijdrage deelnemers		€ 2.000
Subsidie Stichting Sliedrecht Sport		€ 500
Kostprijs gemeente (kosten minus baten)		€46.783

ORGANISATIE EDUCATIEVE ACTIVITEITEN		
	Kosten	Baten
Personeel (HBO 2 uur)	€ 2.979	
Huisvestingskosten 14%	€ 8.238	
Organisatie 2%	€ 625	
Kosten docent	€ 4.760	
Eigen bijdrage deelnemers		€ 3.000
Workshop subsidie PJ Partners		€ 1.200
Kostprijs gemeente (kosten minus baten)		€12.402

ORGANISATIE SPORT-EN RECREATIEVE ACTIVITEITEN		
	Kosten	Baten
Personeel (HBO 2 uur, MBO 9 uur)	€13.350	
Huisvestingskosten 14%	€ 8.238	
Organisatie 9%	€ 2.803	
Activiteiten	€12.730	
Eigen bijdrage deelnemers		€ 10.775
Subsidie PJ Partners		€ 920
Kostprijs gemeente (kosten minus baten)		€25.426

INFORMATIEVOORZIENING		
	Kosten	Baten
Personeel (HBO 2 uur, MBO 9 uur)	€12.330	
Huisvestingskosten 14%	€ 8.238	
Organisatie 8%	€ 2.588	
Activiteiten	€ 300	
		€0
Kostprijs gemeente (kosten minus baten)		€23.456

ORGANISATIE BELEID/EXTERNE CONTACTEN		
	Kosten	Baten
Personeel (HBO 26,5 uur, MBO 4,5 uur)	€44.657	
Huisvestingskosten 14%	€ 8.238	
Organisatie 29%	€ 9.376	
		€ 0
Kostprijs gemeente (kosten minus baten)		€62.272

PROGRAMMERING PODIUM		
	Kosten	Baten
Personeel (HBO 21,48 uur, MBO 15,52 uur)	€49.879	
Huisvestingskosten 14%	€ 8.238	
Organisatie 32%	€ 10.473	
Activiteiten	€ 69.130	
Subsidies		€ 7.950
Overige baten		€ 62.775
Kostprijs gemeente (kosten minus baten)		€66.995

AANBIEDEN VAN RUIMTE		
	Kosten	Baten
Personeel (MBO 2 uur)	€2.395	
Huisvestingskosten 14%	€8.238	
Organisatie 1%	€ 393	
Baten		€0
Kostprijs gemeente (kosten minus baten)		€11.026

De ‘knip’ zoals in paragraaf 12.4 staat beschreven heeft de consequentie dat de subsidie als het ware verdeeld moet worden over twee verschillende organisaties, namelijk het jongerenwerk en het poppodium. Eerder is aangegeven dat we meer willen inzetten op het ambulante jongerenwerk, een verschuiving van de subsidiegelden van de andere hoofdfuncties naar deze hoofdfunctie is dan ook noodzakelijk. Deze verschuiving heeft wel tot gevolg dat er bij de andere hoofdfuncties minder activiteiten georganiseerd kunnen worden.

Wanneer gekeken wordt naar de verdeling van de subsidie over de hoofdfuncties wordt duidelijk dat met name het poppodium een groot deel van de subsidie voor het jongerenwerk vraagt. We zien het poppodium als een belangrijke voorziening in Sliedrecht, maar niet als algemene voorziening zoals is aangegeven in de missie van het jeugdbeleid. Daarom willen we er naartoe dat het poppodium zich voor het grootste deel zelf in stand kan houden met behulp van vrijwilligers. Dit betekent dat de toegangsprijzen en de prijzen voor consumpties omhoog zullen moeten en de subsidie zal worden afgebouwd. Dit zal niet van het één op het andere moment realiseerbaar zijn, daarom zal deze verschuiving in een meerjarenplan worden gerealiseerd.

Deze verschuiving in de subsidie heeft voornamelijk betrekking op de uren die door de professionele krachten in de hoofdfunctie programmering podium worden gestopt. We willen deze uren in gaan zetten op het ambulante jongerenwerk.

De huisvestingslasten voor 2006 bedragen €57.665. Zoals eerder aangegeven willen we het gebouw aan de Stationsweg in stand houden als activiteitscentrum voor de jeugd. De huisvestingslasten zullen dus voor rekening van de gemeente blijven komen.

Als de subsidie voor Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht opgesplitst gaat worden in twee subsidiestromen, namelijk één voor de SOJS en één voor het poppodium, krijgen we het volgende beeld:

	2006	2007 ¹	2008	2009
Programmering podium excl. huisvesting	51.296,30	40.864,20	30.432,10	20.000
Overig jongerenwerk excl. huisvesting	135.235,70	145.667,80	156.099,90	166.532
Totaal excl. huisvesting	186.532	186.532	186.532	186.532
Huisvesting	57.665	57.665	57.665	57.665
Totaal incl. huisvesting Stationsweg 4	244.197	244.197	244.197	244.197

Om de Stichting in haar nieuwe opzet mogelijkheden te geven de samenwerking met andere instellingen vorm te geven, wordt voorgesteld vanaf 2007 een extra bedrag in de begroting op te nemen van €10.000 voor activiteiten die ingezet mogen worden voor activiteiten voor jongeren in Slied-

¹ Voor 2007 en verder is geen rekening gehouden met de prijsindexering. Het prijsindexcijfer zoals de gemeente hanteert zal hierop van toepassing zijn.

recht die in samenwerking met andere instellingen georganiseerd worden. Op deze manier creëren we de mogelijkheid samenwerkingsverbanden vorm te geven en/of te versterken.

Kortom

Er wordt voor 2007 en verder een extra bedrag gevraagd van €10.000 voor het jeugdbeleid; benodigd voor het versterken van de samenwerking tussen de verschillende (jeugd)instellingen.

Voor de overige acties uit deze nota zijn reeds middelen beschikbaar gesteld of kunnen worden bekostigd uit de reguliere budgetten.

BETEKENIS AFKORTINGEN

BANS	Bestuursakkoord Nieuwe Stijl
IPO	Interprovinciaal Overleg
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
RMC	Regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
RAS	Regionale Agenda Sociaal (Drechtsteden)
GOA	Gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid
VVE	Vroeg-en voorschoolse educatie
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
WSNS	Weer Samen Naar School
RBL+	Regionaal Bureau Leerplicht +
WWB	Wet werk en bijstand
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
BRAVO	Bewegen, Roken, Alcohol, Voeding, Veiligheid en Veilig vrijen en Ontspanning
Bouman GGZ	Bouman Geestelijke Gezondheidszorg
COOS-overleg	Coördinatieoverleg Overlast hanggroepen Sliedrecht
JPT	Jeugd Preventie Team
SJS	Samenwerkingsverband Jeugdwelzijn Sliedrecht
MDT	Multidisciplinair Team
SOJS	Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht
CJV	Christelijke Jongerenvereniging “Uw Koninkrijk Kome”
ASS	Algemene Subsidieverordening Sliedrecht
JIP	Jongeren Informatie Punt